

การศึกษาความรู้ความเข้าใจ ความต้องการ และปัญหาของผู้ทำบัญชี
ที่มีต่อหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

อุไรวรรณ คำเงิน

15 ต.ค. 2548

207918

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

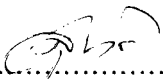
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อุไรวรรณ คำเงิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ปรึกษางานนิพนธ์

..........ประธาน

(รองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา)

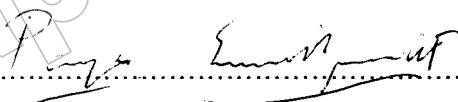
คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

..........ประธาน

(รองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา)

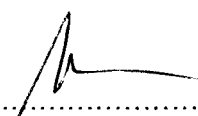
..........กรรมการ

(ดร. จุตสุดา ศิริสม)

..........กรรมการ

(ดร. ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..........คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีรภัฏ จิตกรจ้แดง)

วันที่..... เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาในการให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างถูกต้องและถูกต้องวิธี โดยรองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ได้อย่างสมบูรณ์ จึงขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ที่ให้ความอนุเคราะห์เพื่อข้อมูล รายชื่อผู้ทำบัญชี ขอขอบผู้ทำบัญชีทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลในการจัดทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ จนกระทั่งสำเร็จ

หากมีข้อบกพร่องประการใดในงานนิพนธ์นี้ ผู้จัดทำยินดีน้อมรับคำชี้แนะจากท่านผู้รู้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

อุไรวรรณ คำเงิน

46921260: สาขาวิชา: การบัญชี; บข.ม. (การบัญชี)

คำสำคัญ: การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพผู้ทำบัญชี

อุไรวรรณ คำเงิน: การศึกษาความรู้ความเข้าใจ ความต้องการ และปัญหาของผู้ทำบัญชี ที่มีต่อหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ทางวิชาชีพ (THE STUDY OF ACCOUNTANTS' PERCEPTION, NEEDS AND PROBLEMS TOWARDS THE REGULATIONS, METHODS AND DURATION OF THE DEVELOPMENT OF CONTINUOUS PROFESSIONAL KNOWLEDGE.) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: สุชาติ เหล่าปรีดา, บข.ม., 77 หน้า. ปี พ.ศ.2548.

จากการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ ความต้องการ และปัญหา ของผู้ทำบัญชี ต่อประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำ บัญชี พ.ศ.2547 นั้นว่าเป็นไปด้วยความเหมาะสมและตามความต้องการของนักบัญชีในด้านการ ปฏิบัติมากน้อยเพียงไร เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญา และสำรวจความต้องการของผู้ทำบัญชี ในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ได้แก่ ผู้ทำบัญชีที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำ บัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ที่อยู่ในจังหวัด ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามสำรวจความรู้ความเข้าใจ ความต้องการ และปัญหา แล้วนำข้อมูลมา วิเคราะห์ในทางสถิติโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย และสถิติเชิงอ้างอิง

จากการศึกษาพบว่า ผู้ทำบัญชียังไม่เข้าใจรายละเอียดในประกาศฯ ครบทุกประเด็น ผู้ทำ บัญชีมีความสนใจและต้องการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพในส่วนวิชาที่เกี่ยวข้องในอาชีพโดยตรง ซึ่งได้แก่ การบัญชีและการสอบบัญชี กฎหมายว่าด้วยการบัญชี และภาษีเงินได้นิติบุคคล นอกจากนี้ยังพบว่าระดับรายได้ของผู้ทำบัญชี ส่งผลต่อของผู้ทำบัญชี ในด้าน การปฏิบัติตาม เงื่อนไข ข้อกำหนดในประกาศฯ เนื้อหาของหลักสูตรที่จัดอบรม ความคาดหวังประโยชน์ที่ได้รับ ในการอบรม

โดยการศึกษาครั้งนี้ให้เห็นว่า ขาดการชี้แจงในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ.2547 ให้แก่ผู้ทำบัญชีทราบ และการที่ผู้ทำบัญชีต้องพัฒนาความรู้ในทุกกรอบสามปี เป็นการเพิ่ม ค่าใช้จ่าย ผู้ทำบัญชีจึงมุ่งหวังประโยชน์ที่จะได้รับในการอบรมแต่ละครั้งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องในการ ทำงานมากที่สุด

46921260: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC (ACCOUNTING)

KEYWORDS: THE DEVELOPMENT OF CONTINUOUS PROFESSIONAL KNOWLEDGE

URAIWAN KHUMNGOEN: THE STUDY OF ACCOUNTANTS' PERCEPTION, NEEDS AND PROBLEMS TOWARDS THE REGULATIONS, METHODS AND DURATION OF THE DEVELOPMENT OF CONTINUOUS PROFESSIONAL KNOWLEDGE.

ADVISOR: SUCHART LAOPREEDA, M.ACC., 77 P. 2005.

This study was aimed firstly to explore accountants' opinion on perception, needs, and problems towards the 2547 B.E. notification of the Department of Business and Trade Development on the practices, regulations, methods and duration of the development of continuous professional knowledge for accountants on how practical and appropriate the notification was towards the needs of the accountants. Secondly, it was to investigate accountants' needs on the professional knowledge development. The samples for this research were authorized accountants registering at the Department of Business and Trade Development in Prachinburi, Chachoengsao, Chonburi, Rayong, Chantaburi and Trad provinces. The data collecting tool was questionnaire and the data was analyzed into descriptive and referential statistics.

The result showed that the accountants still had not had clear understanding towards the notification. They were interested in specific professional knowledge development; for instances, accounting and auditioning, accounting laws and juristic person income taxes. Besides, the level of their income influenced their practice on abiding the condition and regulation of the notification, the content of the training programs and the contribution gained from the training.

The result indicated the absence of notification distribution and the accountants claimed that, by attending the training every three years, it cost them extra expense; therefore, attending each training, they expected to obtain the most relevant professional knowledge and contribution.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย	3
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อจำกัดของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเรื่องบทบาทของนักบัญชี.....	5
แนวคิดเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชี.....	7
แนวคิดเรื่องความรู้ของการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี.....	11
แนวคิดเรื่องทักษะของการปฏิบัติงานด้านบัญชี.....	13
ประกาศ และหลักเกณฑ์ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง.....	17
3 วิธีดำเนินงานวิจัย	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	20
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
การนำเสนอผลการศึกษา.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	24
คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	25
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า.....	27
ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของประกาศ ฯ.....	27
ความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ	30
ความรู้ความเข้าใจในการนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรมการพัฒนาความรู้.....	31
ความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ.....	33
ความต้องการในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ.....	35
ปัญหาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..	37
การทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	43
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	52
ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	53
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	53
บรรณานุกรม	55
ภาคผนวก	57
แบบสอบถามในการวิจัย.....	58
ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พ.ศ.2547.....	66
คำชี้แจงประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พ.ศ.2547.....	69
ประวัติย่อของผู้วิจัย	77

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางแสดงคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	25
2 ตารางแสดงอายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	26
3 ตารางแสดงความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของประกาศ.....	28
4 ตารางแสดงความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ.....	30
5 ตารางแสดงความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรมการพัฒนาความรู้.....	32
6 ตารางแสดงความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ.....	34
7 ตารางแสดงความต้องการในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ.....	36
8 ตารางแสดงปัญหาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	37
9 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเพศ ที่มีอิทธิพลต่อปัญหาด้านต่าง ๆ	43
10 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านอายุ ที่มีอิทธิพลต่อปัญหาด้านต่าง ๆ.....	44
11 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางระดับการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อปัญหาด้านต่าง ๆ	45
12 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางลักษณะอาชีพที่มีอิทธิพลต่อปัญหาด้านต่าง ๆ	46
13 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางรายได้ต่อเดือนที่มีอิทธิพลต่อปัญหาด้านต่าง ๆ.....	47
14 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการผ่านการอบรมกับความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของประกาศ ฯ.....	48
15 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการผ่านการอบรมกับความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ.....	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16	ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการผ่านการอบรมกับความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การนับชั่วโมงสำหรับกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ.....
	50

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
------------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University